

פרשת בראשית

שאלה: אפשר שמה שמצאנו בראשונים רק השם "יעקב ישראל", משום שאלה היו ב' שמותיו של יעקב ויש מקור לב' השמות, ואיך יש לנוהג בשם "יעקב ישראל" בಗט, אם גם זה צריך שייהי בשורה אחת?

תשובה: גם זה בשורה אחת, כי אין ב' שמות. אומרים שהגר"א הוכיח מרש"י סנהדרין (כ"ב א' ד"ה קנחה) שבת שבע שם אחד הוא, שכותב שם שיש במקרה י"ג תיבות, ואם בת שבע ב' שמות ה"ל י"ד, וכ"כ באהע"ז (שמות ניתין ב') בדגול מרובה מרש"י זה, וכן בעליות אליו בשם הגר"א.

המשך החכמי

שאלה: במסכת סוטה (דף י"ע ע"ב): "אמר שמואל סבא חמורה דבר שמואל בר אמר", ומה עם צוותת ר"י החסיד שלא יהיה שמו כשם חמיו, ואולי סבא היה ג"כ שמו, אך א"כ מצאנו ב' שמות לאדם אחד?

תשובה: "סבא" הוא רק כינוי, ויש בכמה דוכתי בש"ס כה"ג שמצאנו שם כשם חמיו. ומה שהחלו לחת ב' שמות, זה התחיל מזמן שנתקוטטו איזה שם ליתן, ונתנו ב' שמות.

הנץ החכמי

לנפטר אין כלום מזה

שאלה: אשתו מעוברת והחליטו בני הזוג שם יולד בן זכר יקראווה אחר שם אחד ההורים, וכשנולד הבן נפטר אחד מהגדולים שבדור ורוצים ליתן שם ע"ש אותו גדול, אך לכארה יש כאן נדר?

תשובה: זה טעות, לנפטר אין כלום מזה, רק לתינוק זה מוסיף כאשר שמו כשם אדם גדול.

שאלה: סוף סוף יש בזה נתינת כבוד לנפטר, ובפרט שנתקונו לשם של סבא, שאביו של אבי הבן חי, ואביו שמח מזה, א"כ יש כאן כבוד אב.

תשובה: זה אינו כלום. (ועיין להלן מה שמבואר מהמובא ב"עיקרי הדינים").

שאלה: זוג הורים, לשניהם אין אב, ונולד להם בן זכר, האב אומר כיבוד אב שלו ליתן שם ע"ש אביו, והיא אומרת שבמשפחה עדין אין שום שם ע"ש אביה בעוד שבמשפחה שלו יש כבר הרבה שמות ע"ש הנפטר, הדין עם מי ?

תשובה: טעות גמורה היא שחוشبם שקריאה שם מועיל משאו לנפטר, אין זה מועיל לו כלום, לא כתוב בשום מקום שהוא מועיל לו, והוא רק מזכיר. השם של הצדיק מוסיף רק לתינוק.
בכל אירופה נהגו שאצל הילד הראשון השם שייך לאמו, ובלא"ה גם חסד הוא עניין, שיעשה עמה חסד ויתן לה השם.

1234567 8901234567

שאלה: מביאים מחז"ל שנדבר ואביהו נפטרו כיון שקרא אהרן קודם ע"ש חמיו נדב, ואח"כ ע"ש אביו אביהו, והראה הרב שדבר זה הובא ב"עיקרי הדינים" (סוף שו"ע י"ד דיני כבוד הרב סי' כ"ו סק"ז), והסתכם הרב שמבוואר מזה שיש כיבוד אב ליתן שם ע"ש האבא.

שאלה: בשלמא נדב, ניתן שם חמיו ולא אביו, אבל אביהו מהו שלא כהוגן נעשה בו ?

תשובה: שעל ידי שנייהם נתהפק הסדר.

אם ליתן שם נדב

שאלה: מהו ליתן שם "נדב" ?

תשובה: הרי מצאנו בתורה שהיא עליו טענה וחטא, אף שהיה גדול מאד. ואף שבגמרא (ערךין דף ט"ז ע"ב) מצאנו "רבי שמואל בר נדב", אבל אין צורך לעשות מה שאין רגילים אנשים לעשות. ואף שהיו עוד שחטאו, אצל אחרים מצאנו גם מעשים טובים שלהם, והם נזכרו רק על החטא, אף שכותב "ויקריבו בני אהרן" וכו' וגם הם בכלל, ואמנם אין זה קפידה, אבל למה לתת שם זה.